

Il-Ħadd, 5 ta' April 2020

Xhin waslu qrib Ġerusalem ...
Ġesù bagħat żewġ dixxipli
u qalilhom: "Aslu sar-raħal
biswitkom; u minnufih issibu
ħmara marbuta u felu ħdejha;
ħolluhom u ġibuhomli ...
Id-dixxipli marru u għamlu
kif ordnalhom Ġesù; ġiebu l-ħmara
u l-felu, qiegħdu fuqhom l-imnatar
tagħhom, u hu qagħad fuqhom.
Għadd kbir ta' nies firxu l-imnatar
tagħhom fit-triq, waqt li oħrajn
qatgħu xi friegħi mis-sigar
u ferrxuhom mat-triq. Il-folol
li kienu miexja quddiem u dawk
li kienu miexja wara bdew jgħajtu
u jgħidu: "Hosanna lil Bin David!"

*Mill-Evangjelju skont San Matthew,
kapitlu 21, versi 1-2. 6-9*

40

"X'għamla ta' Sultan hu Ġesù?
Ħarsu lejha: riekeb fuq felu ta'
ħmara, bla ebda armata warajh,
bla ma hu mdawwar b'xi eżerċtu
bħala simbolu ta' qawwa. Tilqgħu
hemm nies umli, sempliċi, li tilmaħ
f'Ġesù xi ħaġa iżjed; għandha
dak is-sens tal-fidi, li bih tgħid:
'Dan hu l-Feddej'. Ġesù ma jidħolx
fil-Belt Qaddisa biex jirċievi l-unuri
miżmuma għas-slaten ta' din
l-art, għal min għandu s-setgħa
f'idejha, għal min jiddomina; jidħol
biex jiġi msawwat, imkasbar
u mgħajjar ... jidħol biex jitla'
fuq il-Kalvarju mgħobbi b'għuda."

PAPA FRANĠISKU, *Omeliya*, 24 Marzu 2013

*Lil Kristu
kif nilqgħu
f'ħajti?*

*L-'Hosanna'
tiegħi lilu
ġieli nibdilha
f'"Sallbu"?*

Fuq felu

Mulej Ġesù,
Inti tidħol Ġerusalemm armat:
armat b'ħafna mħabba għall-bnedmin,
l-aktar dawk li ma' kull nifs li jieħdu
jgarrbu l-miżerja umana;
armat b'umiltà li tgħagġbek -
tagħżel li tidħol fuq felu;
armat b'tama assoluta fil-pjan ta' Alla Missierek,
tama li ma tnissilx ħlief barka
f'min jgħid 'iva' għaliha;
armat b'semplicità kbira,
li tintlaqa' biss minn min hu sempliċi.
X'ma nagħtukx merħba, Mulej Feddej!
X'ma nifirħux bik!
X'ma ninfexxux ngħajtu 'Hosanna'!
X'ma nakkumpanjawkx, Mulej!

It-Tnejn, 6 ta' April 2020

Ġesù mar Betanja, fejn kien joqgħod Lazzru li Ġesù kien qajjem mill-imwiet. Hemmhekk għamlulu ikla; Marta bdiet isservi, waqt li Lazzru kien wieħed minn dawk li qagħdu fuq il-mejda ma' Ġesù. Marija ħadet libbra fwieħa tan-nard pur, tiswa ħafna, u dilket biha riglejn Ġesù ... u d-dar imtliet bir-riħa tfuħ. Ġuda l-Iskarjota, wieħed mid-dixxipli tiegħu, dak li kien se jittradih, qal: "Din il-fwieħa għax ma nbighetx tliet mitt dinar biex jingħataw lill-foqra?" Issa dan qalu mhux għax kien jimpurtah mill-foqra, imma għax kien ħalliel, u, billi hu kien il-kaxxier, kien jisraq kulma kienu jaqilgħu.

*Mill-Evangġelju skont San Ġwann,
kapitlu 12, versi 1-6*

41

"Jekk irridu nimxu wara Ġesù bis-serjetà, irridu ngħixu l-ħajja bħala rigal li aħna għandna x'nagħtu lill-oħrajn, u mhux bħala xi teżor li rridu nikkonservaw ... Meta Marija tidlek riglejn Ġesù b'nard jiswa ħafna, dan hu mument reliġjuż, ta' gratitudni, ta' mħabba. Mill-banda l-oħra, għandek lil Ġuda li jagħmel kritika mimlija qrusa ta' dak li tagħmel Marija, bniedem li jgħix maqtugħ għalih waħdu, b'egoizmu li jibqa' jikber fih sa ma jwasslu għat-tradiment ta' Ġesù."

PAPA FRANĠISKU,
Meditazzjoni, 14 Mejju 2013

Riħa tfuħ u riħa tinten

*Liema hi
dik ir-riħa tfuħ
li bħalissa
qed inxerred
madwari?*

*Liema hi
dik ir-riħa tinten
li bħalissa
qed inxerred
madwari?*

F'idejja, Mulej,
jekk b'ħajti
nkunx Marija ta' Magdala jew Ġuda;
f'idejja
jekk b'ħajti nxerridtx riħa tfuħ jew riħa tinten.
Inxerred riħa tfuħ madwari
meta ħajti ngħixha bħala għotja għall-oħrajn,
meta nidlek bil-fwieħa tal-imħabba
r-riglejn tal-oħrajn
għax huma l-istess riglejn tiegħek.
Inxerred riħa tinten madwari
meta nħalli l-egoizmu jaħkimni,
meta saħansitra ninqeda b'min hu fqir
biex inkattar l-istess egoizmu ta' ġo fija.
Kun miegħi, Mulej,
biex nasal li b'ħajti nxerred biss riħa tfuħ.

It-Tlieta, 7 ta' April 2020

Kif hareġ Ġuda, Ġesù qal:
"Bin il-bniedem huwa gglorifikat
issa, u permezz tiegħu huwa
gglorifikat Alla ... Uliedi, ftit ieħor
se ndum magħkom ... Fejn sejjer
jien, intom ma tistgħux tiġu."
Qallu Xmun Pietru: "Fejn sejjer,
Mulej?" U Ġesù wiegħbu: "Fejn sejjer
jien, int għalissa ma tistax tiġi
miegħi; imma tiġi warajja aktar
tard." Qallu Pietru: "Għaliex, Mulej,
ma nistax niġi miegħek issa?
Għalik jiena nagħti ħajti!" Wiegħbu
Ġesù: "Inti, tagħti ħajtek għalija?
Tassew tassew ngħidlek li s-serduk
ma jkunx idden qabel ma tkun
čħadtni tliet darbiet!"

*Mill-Evangēlju skont San Ġwann,
kapitlu 13, versi 31. 33. 36-38*

42

"Il-fidi ta' Xmun Pietru
għandha waqtiet ta' kobor, bħal
meta jistqarr li Ġesù hu l-Messija,
imma wara dawn il-mument
hemm oħrajn, kważi immedjati,
ta' żbalji kbar, ta' dgħufija estrema
u ta' taħwid totali, bħal meta
ried ibiegħed lill-Mulej mis-salib,
jew meta, bla rimedju,
beda jegħreq fl-għadira,
jew meta ried jiddefendi lill-Mulej
bix-xabla. U dan
biex ma nsemmux il-mument
tal-mistħija tat-tliet čħndiet
quddiem il-qaddejja."

PAPA FRANĠISKU,
Diskors, Kappillani ta' Ruma, 2 Marzu 2017

*L-entuzjazmu
tiegħi
għal Ġesù
ftit idum?*

*X'inhu
li jneħħili
dan
l-entuzjazmu?*

Aktar tard

Nixtieq nagħti ħajti għalik, Mulej.
Imma bħal f'Pietru,
xewqa bħal din
kemm narani li nħalli jithallat magħha
viżjoni għal kollox diversa minn dik tiegħek;
kemm narani li nħalli jithalltu magħha
żbalji, çaħdiet, infedeltajiet min-naħa tiegħi.
M'għandix x'ngħidlek, Mulej, ħlief li taħfirli.
Imma jien irrid nemmen ukoll
li Inti ftit ftit qed taħdem fija
- bħalma għamilt f'Pietru -
biex, bl-istess taħwid tiegħi,
twassalni nkun għotja sabiħa
għalik u għall-oħrajn.
Agħtini s-sabar meħtieġ bija nnifsu:
aktar tard, inkun nista' niggi warajk fejn tmur Int.

L-Erbgħa, 8 ta' April 2020

Ġesù qagħad fuq il-mejda flimkien mat-Tnax, u waqt l-ikel qal: "Tassew ngħidilkom, li wieħed minnkom se jittradini." Huma bdew isewdu qalbhom ħafna u kull wieħed minnhom beda jsaqsih: "Jaqaw jien, Mulej?" U Ġesù wegibhom: "Dak li jmidd idu u jbill il-ħobż fi platt wieħed miegħi, dak li se jittradini. Bin il-bniedem imur kif hemm miktub fuqu imma ħazin għalih dak il-bniedem li permezz tiegħu Bin il-bniedem ikun mogħti f'idejn l-għedewwa!" ... Qabeż Ġuda, dak li ttradieh, u qallu: "Jaqaw jien, Rabbi?" Wiegħbu Ġesù: "Int qiegħed tgħidu."

*Mill-Evangēlju skont San Matthew
kapitlu 26, versi 20-24a. 25*

43

"Aħna l-insara lkoll irċevejna dar-rigal bħala 'destin': li naslu sal-qalb ta' Ġesù, għall-ħbiberija miegħu. Hu rigal li l-Mulej dejjem iħarsu għax hu fidil. Huwa aħna li m'aħniex fidili, li nitbegħdu minn dil-ħbiberija ... bħal Ġuda li jagħżel 'destin' ieħor. Imma l-aħħar kelma li Ġesù jgħidlu qabel it-tradiment hi propju 'ħabib'; ma jgħidlux: 'Itlaq 'l hemm.' Min-naħa tiegħu, Ġesù qatt ma jiċċad dar-rigal, jibqa' jistenniena sal-aħħar. Hu qatt ma jgħejja jgħid: 'Ĥabib, għadni nistenniek. Ĥabib, xi trid? Ĥabib, għaliex tittradini b'bewsas?'"

PAPA FRANĠISKU, *Meditazzjoni*, 14 Mejju 2018

*Lil Kristu
nippermettilu
li jkun għalija
ħabib?*

*Hemm
xi ċirkustanzi
li fihom
ma rridux
li jkun ħabib?*

Jibqa' jistenna

Mulej, kull darba li Inti tkellimna,
issellmilna bil-kelma 'ħabib'.

U Inti ssellmilna b'dan il-mod,
mhux għax ma tafx x'jisimna,
imma biex tfakkarna x'inhu d-destin tagħna:
li Inti għandek ħbiberija
li trid iddaħħal fiha lil kull bniedem.

U m'hemm xejn fil-ħajja ta' xi ħadd minna
- lanqas meta jkun hemm ħafna 'Ġuda' fina -
li gġagħlek tirtira minnha,
li twaqqfek milli tkun ħabib.

U għalhekk tibqa' sal-aħħar
toffri l-id tal-ħbiberija tiegħek.

Agħmel li aħna qatt ma ngħidu 'le'
għal din il-ħbiberija;
u meta nagħmlu hekk, tħalliniex niddispraw!

Il-Ħamis, 9 ta' April 2020

Ġesù qam minn fuq il-mejda,
neħħa l-mantar minn fuqu,
ħa fardal u rabtu ma' qaddu.
Imbagħad ferra' l-ilma fil-lenbija,
u beda jaħsel saqajn id-dixxipli
u jixxuttahom lhom bil-fardal
li kellu ma' qaddu ...

Wara li ħaslihom saqajhom,
libes il-mantar u raġa' qagħad
fuq il-mejda; u qalilhom:

“Tafu x'għamiltikom?

Intom issejħuli l-Imgħallem
u l-Mulej, u tgħidu sewwa,
għax hekk jien. Mela jekk jien,
li jien il-Mulej u l-Imgħallem
ħsiltikom saqajkom, hekk intom
għandkom taħslu saqajn xulxin.”

*Mill-Evangġelju skont San Ġwann,
kapitlu 13, versi 4-5. 12-14*

44

“Il-ħasil tas-saqajn - xogħol ta' qadi-
kienu jagħmluh l-ilsiera. U Ġesù
jrid jagħmel dan il-qadi, biex
jagħtina eżempju fuq kif għandna
naqdu lil xulxin ... Jaqleb ta' taħt
fuq id-drawwa storika, kulturali ta'
dak iż-żmien - u anki dik tal-lum -
u juri li dak li jikkmanda, biex ikun
kap tajjeb għandu jaqdi ... Veru li
xi persuni xejn ma jagħmluhulek
ħafif dan l-atteġġjament ta' qadi ...

Imma Ġesù xorta waħda jirriskja
fuq kull wieħed minna. Ġesù, Ġesù
jismu, mhux Ponzju Pilatu! Ma jafx
jaħsel idejh: jaf biss jirriskja!”

PAPA FRANĠISKU, *Omelija*,
Ħabs Regina Coeli, Ruma, 29 Marzu 2018

*Lil Kristu
nħalliH
jaħsilli saqajja?*

*Li nkun
ta' servizz
għal ħaddieħor,
nagħmlu
kif jagħmlu
Hu?*

Mhux Pilatu jismu!

Kemm turriskja, Mulej,
fejn jidħol il-bniedem!
Imma Inti hekk biss taf tagħmel
sforz imħabbtek għalih!
Quddiem id-daqqiet tal-ħajja,
Inti mhux talli ma taħsilx idejk minnhom
talli taħsel saqajn min jaqlagħhom.
Quddiem il-miżerji tal-bniedem,
Inti mhux talli ma taħsilx idejk minnhom
talli taħsel saqajn min iġarrabhom.
Quddiem it-tbatijiet ta' kull sura,
Inti mhux talli ma taħsilx idejk minnhom
talli taħsel saqajn min ikun għaddej minnhom.
Ibqa' aħsilhomli saqajja, Mulej,
forsi xi darba nasal biex naħsel saqajn l-oħrajn
kif taħsilhomli Inti!

Il-Ġimgħa, 10 ta' April 2020

Ġesù,
billi issa kien jaf
li kollox kien mitmum,
biex isseħħ l-Iskrittura qal:
"Għandi l-għatx!"
Kien hemm bieqja
mimlija bil-ħall;
huma xarrbu sponża
bil-ħall,
waħħluha
ma' qasba tal-issopu,
u ressquhielu
lejn ħalqu.
Kif Ġesù ħa l-ħall, qal:
"Kollox hu mitmum!"
Imbagħad mejjel rasu
u radd ruħu.

*Mill-Evangjelju skont San Ġwann,
kapitlu 19, versi 28-30*

45

"Ġesù jilħaq l-umiljazzjoni sħiħa tiegħu bil-mewt fuq is-salib. Din hi l-agħar mewt, li tingħata lill-ilsiera u lid-delinkwenti. Ġesù huwa meqjus bħala profeta, imma jmut ta' delinkwent ... Jieħu fuqu t-tbatija kollha tal-bniedem. Aħna nippretendu li Alla li jista' kollox jeqred l-ingustizzja, il-ħażen, id-dnub u t-tbatija bit-trijonf ta' rebħa divina. Imma Hu jurina rebħa umli li umanament tidher falliment. Nistgħu ngħidu li Alla jirbaħ fil-falliment! Meta kollox jidher mitluf ... dak il-ħin jindaħal Alla bil-qawwa tal-qawmien."

PAPA FRANĠISKU, *Udjenza Ġenerali*, 16 April 2014

*X'relevanza
għandu għalija
s-Salib
ta' Kristu?*

X'nara fih?

Jirbaħ fallut

Inti, Mulej, ma ċcedi qatt għall-istedina li ssirlek
biex tinżel minn fuq is-salib:

I-imħabba vera

twasslek biex tissallab għal dawk li Inti tħobb;

twasslek biex issammar miegħu

dak kollu li jkiddu lill-bniedem -

id-dgħufija tiegħu,

il-ħażen tiegħu,

it-tbatija tiegħu;

twasslek biex tmut fuqu.

Imħabbtek tħallini bla kliem.

Għalhekk, ma rrid nagħmel xejn, Mulej,

ħlief li ninżel għarkubbejja

nadura s-Salib tiegħek,

nadura mħabbtek u ħnientek,

nadura lilek.

Is-Sibt, 11 ta' April 2020

Kien jum it-Tnejn,
u s-Sibt
kien għoddu beda.
In-nisa,
li kienu ġew mill-Galilija
ma' Ġesù
marru wara Ġużeppi
u raw il-qabar
u kif kienu qiegħdu l-katavru;
imbagħad
reġgħu lura
u hejjew il-fwejjah
u l-mirra.
Is-Sibt
għaddewh
fil-mistrieħ,
skont il-preċett tal-Liġi.

*Mill-Evangjelju skont San Luqa,
kapitlu 23, versi 54-56*

46

“Sibt il-Għid hu l-jum tas-silenzju ta' Alla. Għandu jkun jum ta' skiet ... kif kien dak in-nhar: il-jum tas-skiet ta' Alla. Ġesù midfun fil-qabar jaqsam mal-umanità kollha t-tragedja tal-mewt. Hu skiet li jittellem u jesprimi l-imħabba bħala solidarjetà ma' dawk li minn dejjem kienu abbandunati, li l-Iben ta' Alla jilħaqhom biex jimla dak il-vojt li l-ħniena bla tarf ta' Alla l-Missier biss tista' timla. Alla jiskot, imma għax iħobb. F'dan il-jum, l-imħabba - imħabba siekta - issir stennija għall-ħajja tal-qawmien.”

PAPA FRANĠISKU,
Udjenza Ġenerali, 23 Marzu 2016

*Fiex jien
f'dik li hija
t-tama f'Alla?*

*Kif tidher
fil-ħajja tiegħi
din it-tama?*

Meta Alla jiskot

Jidher li rnexxilna nsikktuk, Mulej!
Imma min jaf lilek u lill-Missier tiegħek,
jaf x'hemm lest
lil hemm minn skiet bħal dan.
Jidher li rnexxilna noqtluk, Mulej!
Imma min jaf lilek u lill-Missier tiegħek,
jaf x'hemm lest biex joħroġ
minn dik li tidher mewt;
Jidher li rnexxilna nidfnuk, Mulej!
Imma min jaf lilek u lill-Missier tiegħek,
jaf x'hemm lest
lil hemm mill-qabar
li f'kull żmien nistgħu nitfgħuk fih.
Min jaf lilek u lill-Missier tiegħek,
jaf li bis-saħħa tal-imħabba siekta tiegħek
għada se jisbaħ aħjar!